

برنامه درسی دوره فرعی "فلسفه علم"

آشنایی با تفکر دقیق منطقی و دوری از مغالطات برای هر صاحب تفکری حائز اهمیت است. در کنار آن بسیاری از دانشجویان ما با سوالات فلسفی جدی مواجه می شوند، به حدی که گاهی این سوالات دغدغه و نگرانی اصلی زندگی آنها را شکل می دهد. یادگیری آکادمیک فلسفه و مواجهه دقیق با سوالات فلسفی می تواند راهگشای حل مسائل فکری دانشجویان در حال و آینده باشد. در واقع برخی از مشکلات کشور، نه به خاطر نقص در آموزشها در حوزه علوم پایه و مهندسی، بلکه بیشتر ناشی از ضعف مبانی فکری، فلسفی و اخلاقی در این حوزهها است. آگاهی از مبانی فکری و فلسفی علوم و اتخاذ نگاهی عمیق، اندیشه ورزانه، انسان دوستانه و اخلاق مدارانه نسبت به مسائل می تواند بستری بنیادین برای دانشمندان و مهندسان فراهم سازد تا به نحو بهتری در ساختن کشور مشارکت جویند.

شاید به همین جهت است که بسیاری دانشگاههای صنعتی تراز اول دنیا از قبیل Caltech, TTU, VT در کنار برنامههای فنی مهندسی و علمی، دپارتمانهای فلسفی راه اندازی کرده اند و MIT یکی از دپارتمانهای معروف فلسفه را در اختیار دارد. این بخشها، هم به مباحث فلسفی و تئوریک بنیانی علوم تجربی می پردازند و هم به مباحث مربوط به رفتارهای انسانی در قلمرو بسط علم و فناوری همچون اخلاق محیط زیست و فلسفه ذهن.

با توجه به چنین ملاحظات، «دوره فرعی فلسفه علم» برای کلیه دانشجویان کارشناسی علاقمند دانشگاه صنعتی شریف برای رسیدن به اهداف ذیل برگزار می گردد:

۱. آشنایی دانشجویان با مباحث آکادمیک امروزی جهان در باره تاریخ و مبانی فلسفی و نظری علم
۲. تعمیق و گسترش قدرت تجزیه و تحلیل منطقی-عقلانی و نقاد اندیشی در میان دانشجویان
۳. زمینه سازی برای یافتن بنیادهای فکری و انسان دوستانه امور برای ساختن آینده کشور
۴. ایجاد اشتیاق و درک زمینه های لازم برای پژوهش های میان رشته ای ذی ربط برای دانشجویان علاقمند

کلیات برنامه درسی این دوره به شرح زیر می باشد:

الف) دروس الزامی:

ردیف	عنوان درس	واحد	مقطع	ملاحظات
۱	مقدمه ای بر فلسفه علم	۳	مشترک	لزوم اخذ درس در سال اول دوره
۲	درآمدی بر فلسفه	۳	کارشناسی	لزوم اخذ درس در سال اول دوره
جمع واحد: ۶				

ب) مجموعه دروس اختیاری:

ردیف	عنوان درس	تعداد واحد	مقطع	ملاحظات
۱	متافیزیک	۳	کارشناسی	
۲	منطق و نقاد اندیشی	۳	کارشناسی	
۳	معرفت شناسی	۳	کارشناسی	

۴	فلسفه علم ۱	۳	ارشد	پیش نیاز (یا هم نیاز): مقدمه ای بر فلسفه علم
۵	فلسفه علم ۲	۳	ارشد	پیش نیاز (یا هم نیاز): فلسفه علم ۱
۶	فلسفه غرب ۱	۳	ارشد	
۷	فلسفه اسلامی ۱	۳	ارشد	
۸	مبانی منطق	۳	ارشد	
۹	تاریخ علم ۱	۳	ارشد	
۱۰	مقولات ویژه در فلسفه علم	۳	ارشد	
۱۱	مفاهیم بنیادی نظریه های فیزیکی	۳	ارشد	
۱۲	فلسفه تکنولوژی	۳	ارشد	
۱۳	علم و دین	۳	ارشد	
۱۴	تاریخ علم ۲	۳	ارشد	پیش نیاز (یا هم نیاز): تاریخ علم ۱
۱۵	فلسفه دین	۳	ارشد	
۱۶	فلسفه اسلامی ۲	۳	ارشد	پیش نیاز (یا هم نیاز): فلسفه اسلامی ۱
۱۷	فلسفه ذهن	۳	ارشد	
۱۸	فلسفه اخلاق	۳	ارشد	
۱۹	فلسفه اقتصاد	۳	ارشد	
۲۰	فلسفه منطق	۳	ارشد	
۲۱	مبانی فلسفی مکانیک کوانتومی	۳	ارشد	
۲۲	علم دینی	۳	ارشد	
۲۳	فلسفه فیزیک	۳	ارشد	
۲۴	درآمدی بر نظریه های کلان علوم تجربی	۳	کارشناسی	
۲۵	تاریخ علم تمدن اسلامی	۳	مشترک	
⋮	⋮ (و کلیه دروس مرتبط ارائه شده در گروه فلسفه علم برای دوره های کارشناسی، مشترک و ارشد، به استثناء دروس جدول قبلی) ⋮	⋮	کارشناسی مشترک ارشد	
جمع واحد: ۱۵				

ج) ملاحظات:

۱- حداکثر ۶ واحد از دروس (اختیاری) این برنامه را دانشجو می تواند از دروس گروه معارف اسلامی، دانشکده مدیریت و اقتصاد و یا مرکز زبان شناسی با موافقت و تأیید معاون آموزشی گروه فلسفه علم انتخاب و پاس نماید.

۲- طبق این برنامه، برای اخذ مدرک دوره فرعی فلسفه علم، گذراندن ۶ واحد دروس الزامی و ۱۵ واحد دروس اختیاری (جمعاً به میزان ۲۱ واحد) الزامی است.

تبصره: در صورت مورد تأیید بودن حداکثر ۶ واحد از دروس دانشجو که از گروه معارف اسلامی یا مرکز زبان شناسی اخذ و پاس شده اند، این واحدها در شمار دروس اختیاری محاسبه خواهد شد.

۳- این نسخه از برنامه، نسخه به روز رسانی شده در جلسه مورخه ۱۳۹۸/۰۹/۲۷ شورای گروه فلسفه علم دانشگاه صنعتی شریف بوده و برای ورودی های ۱۳۹۸ به بعد این دوره (و همچنین برای ورودی های قبل در صورت تمایل دانشجو) لازم الاجرا می باشد.

آموزش گروه فلسفه علم